

Міністерство освіти
і науки України

Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича
Юридичний факультет
Кафедра приватного права

Білостоцький державний університет
(м. Білосток, Республіка Польща)

Відділення Білостоцького
університету у м. Вільнюс
(Литва)

Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого
(м. Харків, Україна)

Університет імені Матея Бела
в м. Банська Бистриця
(Словачія)

Університет «Ovidius» в м. Констанца
University in Constanta
(Румунія)

Люблінський католицький університет Іоана Павла II
(Республіка Польща)

ПРАВОВІ ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ: ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ПРИВАТНОПРАВОВІ І ПУБЛІЧНО-ПРАВОВІ ВІДНОСИНИ

.....

МАТЕРІАЛИ

IV Міжнародної науково-практичної конференції

**24 листопада 2023 року
м. Чернівці**

Міністерство освіти і науки України

ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПРИВАТНОГО ПРАВА
(М. ЧЕРНІВЦІ, УКРАЇНА)

БІЛОСТОЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
(М. БІЛОСТОК, РЕСПУБЛІКА ПОЛЬЩА)

ВІДДІЛЕННЯ БІЛОСТОЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ У М. ВІЛЬНІУС
(ЛИТВА)

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО
(М. ХАРКІВ, УКРАЇНА)

УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МАТЕЯ БЕЛА В М. БАНСЬКА БИСТРИЦЯ
(СЛОВАКІЯ)

УНІВЕРСИТЕТ «OVIDIUS» В М. КОНСТАНЦА
UNIVERSITY IN CONSTANTA
(РУМУНІЯ)

ЛЮБЛІНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІОАНА ПАВЛА ІІ
(РЕСПУБЛІКА ПОЛЬЩА)

ПРАВОВІ ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ: ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ПРИВАТНОПРАВОВІ І ПУБЛІЧНО-ПРАВОВІ ВІДНОСИНИ

*Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції
24 листопада 2023 року
м. Чернівці*

Чернівці

Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича
2023

УДК 340:004](082)

П 685

Редакційна колегія:

Ніна Гетьманцева, докторка юридичних наук, професорка, завідувачка кафедри приватного права юридичного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (голова);

Оксана Кіріяк, кандидатка юридичних наук, доцентка кафедри приватного права юридичного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (відповідальний секретар);

Андрій Бутирський, суддя господарського суду Чернівецької області, доктор юридичних наук, професор;

Анна Доліва-Клепацка, докторка юридичних наук, професорка кафедри європейського права Білостоцького державного університету;

Любіца Сакторова докторка юридичних наук, професорка університету імені Матея Бела в м. Банська Бистриця;

Єнтоні М. Д. Мерфі, асистент, професор університет «Ovidius» в м. Констанца;

Анджей Гербет, декан юридичного факультету, доктор права Люблінського Католицького університету Іоана Павла II;

Роберт Табажевські, професор Люблінського Католицького університету Іоана Павла II;

Олег Ярошенко, доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України, проректор з навчально-методичної роботи Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого;

Олена Середа, докторка юридичних наук, професорка, завідувачка кафедри трудового права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого;

Місчислава Зданович, докторка юридичних наук, професорка відділення Білостоцького університету у м. Вільнюс.

П 685   Правові виклики сучасності: законодавче реагування на геополітичні й історичні проблеми : Матеріали IV Міжнар. наук.-практ. онлайн конф. (Чернівці, 24 листопада 2023 року) / [редкол.: Н. Д. Гетьманцева (голова), О. В. Кіріяк (відпов. секр.) та ін.]. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. 360 с.

ISBN 978-966-423-826-4

До збірника увійшли матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «Правові виклики сучасності: вплив інформаційних технологій на приватноправові і публічно-правові відносини» (Чернівці, 24 листопада 2023 року).

Редколегія не несе відповідальності за науковий зміст і виклад матеріалу, що подано у рукописах.

Для науковців, аспірантів та студентів.

ISBN 978-966-423-826-4

УДК 340:004](082)

Організаційний комітет:

CHERNIVTSI
LAW SCHOOL

**ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПРИВАТНОГО ПРАВА
(М. ЧЕРНІВЦІ, УКРАЇНА)**

UNIwersytet
w BIAŁYMSTOKU

**БІЛОСТОЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
(М. БІЛОСТОК, РЕСПУБЛІКА ПОЛЬЩА)**

**ВІДДІЛЕННЯ БІЛОСТОЦЬКОГО
УНІВЕРСИТЕТУ У М. ВІЛЬНЮС
(ЛИТВА)**

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЯРОСЛАВА
МУДРОГО
(М. ХАРКІВ, УКРАЇНА)**

**УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МАТЕЯ БЕЛА В
М. БАНСЬКА БИСТРИЦЯ
(СЛОВАКІЯ)**

Universitatea OVIDIUS din Constanța

**УНІВЕРСИТЕТ «OVIDIUS» В М.
КОНСТАНЦА
UNIVERSITY IN CONSTANTA
(РУМУНІЯ)**

FACULTY OF LAW,
CANON LAW AND
ADMINISTRATION

**ЛЮБЛІНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІОАНА ПАВЛА ІІ
(РЕСПУБЛІКА ПОЛЬЩА)**

ЗМІСТ

<i>Історія Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича</i>	4
Вітальне слово ректора Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, доктора фізико-математичних наук, професора ПЕТРИШИНА Романа Івановича	8
Вітальне слово декана юридичного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, професора, доктора юридичних наук ВДОВІЧЕНА Віталія Анатолійовича	8
Вітальне слово члена-кореспондента НАПрН України, проректора з навчально-методичної роботи Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, професора, доктора юридичних наук ЯРОШЕНКА Олега Миколайовича	9
Вітальне слово завідувачки кафедри приватного права Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, професорки, докторки юридичних наук ГЕТЬМАНЦЕВОЇ Ніни Дмитрівни	10
Вітальне слово завідувачки кафедри трудового права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, докторки юридичних наук, професорки СЕРЕДИ Олени Григорівни	10
Вітальне слово <i>dr hab. Elżbieta Kuźelewska</i> , prof. UwB Vice-Dean for Science Faculty of Law, University of Białystok.....	11
Вітальне слово <i>prof. UwB dr hab. Jerzy Halicki</i> , Dean of the Branch of the University of Białystok in Vilnius.....	11
Вітальне слово <i>dr hab. Anna Doliwa-Klepcka</i> , prof. UwB The Head of the Institute of European Law Faculty of Law University of Białystok.....	12

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

HUTHAIFA ALBUSTANJI

IOT Security: – Vulnerabilities and Solutions.....	21
--	----

ALQATAWNA AMMAR

The Utilization of Artificial Intelligence in the Mediation System.....	23
---	----

OLEG YAROSHENKO

Social Dialogue at the National and European Levels as a Factor in the Formation of a Common Social Policy.....	26
---	----

ANNA DOLIWA-KLEPCKA

IT Systems for Fighting Crime and Protecting European Union Borders.....	31
--	----

MARIAN DURANA, JURAJ TAKÁČ, DANIELA GANDŽALOVÁ

Selected Aspects of Electronic Delivery.....	33
--	----

NICOLA FORTUNATO, JOANNA RADWANOWICZ-WANCZEWSKA

Remarks on Digitization as a Factor Leading to Changes in the Legal Regulations Regarding the Enforcement of Public Legal Obligations.....	34
--	----

GINA LIVIOARA GOGA

Principles that Ensure Interoperability Between Authorities and Public Institutions or Private Entities for the Provision of Public Services in Romania.....	37
--	----

MARTA JAMIOLKOWSKA

Privacy and Data Economy: The European Union Approach to Navigating Legal Challenges in the Digital Age.....	38
--	----

OKSANA KIRIIAK

THE Right to Digital Silence: Preserving Personal Privacy in the Digital Age.....	41
---	----

NATALIIA KLIETSOVA, ANDRII KLIETSOV Analysis of the Application on Practice of the Cabinet Ministers of Ukraine Resolution «On the Implementation of an Experimental Project on the Identification and/or Registration of Pet Animals» under Conditions of War and Digitalization: Legal and HR Management Aspects (November 3, 2023 No.1171)	43
PETER MÉSZÁROS, MAREK ŠVEC European and National Mimicry of Digital Platform Employment.....	47
OKSANA M. MYRONETS Human Rights in Times of the New World Order	50
OLIVER B. STEWARD The Impact of Artificial Intelligence (AI) on UK National Security: Challenges, Approaches, and Issues	52
MARTIN PÍRY Public Interest, Administrative-Legal Aspects	55
ALPER RAMAZAN Digitalization and Impact on European Business Law	56
ANDREA BARANCOVÁ, ĽUBICA SAKTOROVÁ Acquisition of the Ownership Right to Real Estate in the Slovak Republic in Relation to European Trends in Digitalization	58
JAN-URBAN SANDAL Family, Houshold Management and Innovation.....	60
KATARÍNA ŠEVCOVÁ Karl Friedrich Adler Exploring His Life Through Digitized Newspapers	62
Digitization of Civil Court Proceedings in the Slovak Republic	63
YANA SIMUTINA Risks of Excluding it Specialists from the Scope of Labour Law from the Perspective of Regulating Platform Work in Ukraine.....	74
IZABELA URBANIAK-MASTALERZ Czy Sztuczna Inteligencja Zastąpi Prawników?/ Will Artificial Intelligence Replace the Lawyers?.....	77
ПАНЕЛЬНІ ДИСКУСІЇ	
ОЛЬГА АВРАМОВА Правовий режим віртуальної житлової нерухомості	79
АНАТІУСЧУК ВІКТОРІА Ideology as a Basic Category of Labor Law	82
ВАСИЛЬ АНДРІЙВ, ТЕТЯНА ВАХОНЄВА Щодо посилення вимог до ролі керівників у підтриманні безпечних умов праці в державних органах.....	84
ІГОР БАБІН Історія становлення податку з власників собак та можливість його поновлення в системі місцевих податків і зборів України	87
ЮЛІЯ БЕЛУГА Міжнародно-правові стандарти соціального захисту дитини в умовах збройних конфліктів	90
БІЛОСКУРСЬКА О. В., ФЕДОРЧУК М. Д. Питання конституціоналізації цифрових прав людини	92
LAURA BZOVA Introduction of information and Communication Technologies in Public Services.....	95

ВОЛОДИМИР БУРАК	
Соціальний діалог: виклики в умовах запровадження і розвитку цифрових технологій і глобалізації ринку праці.....	97
АЛЬОНА БУРКА, МИКОЛА БОДНАРУК	
Електронний документообіг у трудових відносинах	99
СЕРГІЙ ВАВЖЕНЧУК	
Укладення колективного договору (угоди) в новелізованому трудовому законодавстві: краплина термінологічного трагізму	102
ЛЮДМИЛА ВАКАРЮК	
До питання про право працівника на «Відключення»	104
СЕРГІЙ ВАСИЛЬЄВ	
Процесуальний плюралізм та кіберпростір.....	107
ЛІДІЯ ВДОВІЧЕНА	
Синергія інформаційних технологій та нотаріальної діяльності: основи праворозуміння	109
ІРИНА ВСТУХОВА	
Нормування праці як ознака трудових правовідносин	112
СВІТЛАНА ВИШНОВЕЦЬКА	
Вплив інформаційних технологій на трудові відносини	116
РУСЛАНА ГАВРИЛЮК	
Пріоритетність публічних видатків перед доходами казни як принцип фінансового права	118
СЕРГІЙ ГАЛКЕВИЧ	
Чи може криптовалюта бути платіжним засобом в Україні?	121
ЛЮДМИЛА ГАРАЩЕНКО	
Цифровізація умов праці: етичні та правові аспекти	123
МАКСЫМ НЕТМАНТСЕВ	
Procedural Agreements in Civil Proceedings	127
ОЛЕКСАНДР ГЕТМАНЦЕВ	
Роль практики ЄСПЛ у забезпеченні стабілізації та підвищенні ефективності цивільного судочинства в Україні.....	129
НІНА ГЕТЬМАНЦЕВА, ВІТАЛІЙ ВДОВІЧЕН	
Вплив цифровізації на правове регулювання суспільних відносин у сфері найманої праці	132
MARIA HUDYMA-PIDVERBETSKA	
Rights of a Special Kind (SUI GENERIS) on Non-Original Computer-Generated Objects.....	136
МАРІЯ ДОЛИНСЬКА	
До питання запровадження в нотаріальну практику електронного нотаріального архіву	139
НАТАЛІЯ ІЛЬКІВ	
Герспективи цифровізації екологічних відносин.....	142
ОЛЕНА КОВАЛЕНКО	
Реалізація права на освіту та права на працю української молоді: правові виклики сучасності воєнного стану.....	145
ЛЮДМИЛА КОНДРАТ'ЄВА	
Законодавче врегулювання статусу «дитина війни».....	147
НАТАЛІЯ КОХАН	
Обов'язок роботодавця по забезпеченню безпечних і нешкідливих умов праці	150
СТЕПАН КРАВЧУК	
Вплив інформаційних ресурсів на формування злочинності неповнолітніх: проблемні аспекти та їх вирішення.....	152

ОЛЬГА КРАСНОГОЛОВА Організація роботи пенсійного фонду з використанням цифрових технологій та веб-систем.....	155
ОЛЬГА КУЧМА Вплив комп'ютеризації на відносини у сфері соціального забезпечення та трудового права	161
АНАСТАСІЯ ЛАБИК, ТЕТЯНА ГНАТЮК Правові аспекти надання згоди на посмертне донорство у країнах Європи.....	163
МИХАЙЛО ЛАРКІН Судово-психологічна експертиза підозрюваних при розслідуванні злочинів, учинених членами молодіжних неформальних груп (об'єднань): окремі питання	166
ЛІДІЯ НЕСТЕРЕНКО Медіація онлайн як спосіб врегулювання спорів між фізичними особами: переваги та недоліки.....	168
ОЛЕКСІЙ МАКАРЕНКОВ Ресурс цифрових технологій у антикорупційних вимогах міжнародного публічного права.....	171
ЯНА ОДОВІЧЕНА Трудовий контракт та гіг-контракт з резидентами Дія Сіті.....	174
ОЛЕГ ОРЛОВСЬКИЙ Сучасні виклики для галузі права соціального захисту	177
ТЕТІАНА OSADCHUK The Impact of Information Technologies on the Efficiency and Interest of Employees	180
ЛЮДМИЛА ОСТАФІЙЧУК Принцип розумності та розумний контракт у цивільному праві	183
АУРІКА ПАСКАР Вплив інформаційних технологій на реалізацію права на судовий захист.....	187
ПЕТРО ПАЦУРКІВСЬКИЙ Порівняльне дослідження природи базових мірил правовладдя	189
РОМАН ПОЖОДЖУК Міркування щодо вирішення окремих проблем вразливості споживачів.....	192
НАТАЛІЯ ПРОЦЬКІВ Вплив цифрових технологій на охорону авторського права	195
ОЛЕНА РИМ Цифрове звільнення: нереально, чи все ж можливо?	198
ЯРОСЛАВА СВІЧКАРЬОВА Саббатікал: досвід зарубіжних країн	201
ІРИНА СЕЛІВАНОВА Розвиток законодавчих підходів до цифрових трансформацій України.....	204
ОЛЕНА СЕРЕДА До питання використання штучного інтелекту в трудовому праві України.....	207
СВІТЛАНА СИНЧУК Правові питання цифрової трансформації соціальної сфери в Україні.....	210
ЛЮДМИЛА СІНЬОВА Псевдоволонтерство під час війни в соціальних мережах.....	212
ВІКТОРІЯ СЛУГОЦЬКА, ТЕТЯНА ЮЗЬКО Застосування інформаційних технологій у сфері управління екологічною безпекою	215
ОЛЕКСІЙ СОЛОВЙОВ Деякі питання правового регулювання професійного навчання працівників	218

ОКСАНА СТАСІВ	
Нормативні особливості працевлаштування молоді в Україні	221
СТЕБЕЛЄВ А. М.	
Гарантії права кожної людини на ефективний захист прав і свобод в аспекті побудови цілісної системи альтернативних способів вирішення публічно-правових спорів та конфліктів	224
ОЛЕНА ТИЩЕНКО	
Значення військового капеланства як виду діяльності в умовах війни в Україні	227
МАРІАНА ТОМА	
Впливу інформаційного простору мережі Internet на девіантну поведінку неповнолітніх....	231
ГАЛИНА ТРУНОВА	
До питання соціального захисту працівників цифрових платформ.....	234
НАТАЛІЯ ФЕДІНА, СОЛОМІЯ РИШКАНИЧ	
Правовий механізм захисту приватних прав людини і громадянина	237
ТЕТЯНА ХАБАРОВА	
Значення процесу діджиталізації в публічному управлінні	240
ГАЛІЯ ЧАНИШЕВА	
Щодо створення та функціонування органів соціального діалогу у сфері праці.....	242
СВІТЛАНА ЧЕРНОУС	
Примирні процедури як спосіб вирішення колективних трудових спорів	245
ТЕТЯНА ЮЗЬКО	
Міжнародні стандарти захисту прав людини в інформаційній сфері.....	248
АЛЛА ЮШКО	
Трудовий договір чи гіг-контракт – за чим перемога?.....	251

ПЕРША ТРИБУНА МОЛОДОГО ВЧЕНОГО

ЮЛІЯ ГАВРИЛЮК	
Формування життєстійкості як пріоритетний напрям соціальної підтримки населення України.....	255
МИКОЛА ГЛУЩЕНКО	
Основоположні принципи та права у сфері праці у викликах поширення нестандартної зайнятості.....	258
ОЛЕГ ГОНЧАР	
Вплив соціальних мереж на процедуру добору суддів Конституційного Суду України	261
ОСТАП ДУТЧАК	
Ціннісні метаморфози давньогрецького полісного податкового права під час воєн.....	265
АНДРІЙ КАШИЦЬКИЙ	
Вплив інформаційних технологій на розвиток волонтерської діяльності	268
ІРИНА КІРЄЄВА	
Загальна характеристика принципів мобілізаційної підготовки та мобілізації.....	270
АНДРІЙ КУЗНЯК	
Варіативність надмірного формалізму в судочинстві.....	273
АНДРІЙ ПОЛЯНСЬКИЙ	
Деякі аспекти соціальних послуг інклюзивного працевлаштування осіб з інвалідністю	276
СЕРГІЙ СЛИЧКО	
Інформаційне забезпечення митних формальностей щодо товарів у міжнародних поштових та експрес-відправленнях: міжнародний досвід.....	278

ОКСАНА СТАНШЕВСЬКА	
Середовище праці в умовах цифровізації організаційних та виробничих процесів	280
МАР'ЯН СТЕЦЬКІВ	
Щодо проблеми обмеження права на пенсійне забезпечення військовослужбовців та прирівняних до них осіб максимальним розміром	283
АНДРІЙ ШУМІЛОВ	
Правові гарантії трудової діяльності професійних спортсменів.....	286

ПЕРШІ КРОКИ В НАУЦІ

ТЕТЯНА АВРАМЕНКО	
Вплив воєнного стану на організацію трудових відносин.....	289
АНАСТАСІЯ АЛЕКСЄЄВА	
Перспективи та межі використання штучного інтелекту в цивільному судочинстві України	291
ІВАННА ВОЛОДЬКО	
Вплив штучного інтелекту на творчу діяльність.....	294
АНАСТАСІЯ ВОРОНА	
Стратегія розвитку FinTech в Україні до 2025 року.....	296
АНАСТАСІЯ ГАЛАК	
Віктимологічна характеристика жертв статевих злочинів	298
ІРИНА ДУДКА	
Ризики укладення договорів онлайн	301
СВІТЛАНА ЗАХАРЧУК	
Електронний суд, як засіб реалізації права на судовий захист в умовах воєнного стану	304
ДІАНА КАПРАВА	
Право на повагу до людської гідності в контексті права соціального захисту	306
ОЛЕНА КРЕМЗЕЛЮК	
Правове регулювання дистанційної праці в Україні	308
ЮЛІАННА КУЛИКОВЕЦЬ	
Інститут гіг-контрактів: правова природа та умови укладання.....	312
АНАСТАСІЯ КУТНЯКОВА	
Правові аспекти захисту інтелектуальної власності в інтернеті крізь призму особливостей е-комерції	315
ДАНА ЛУКІЯН	
Правова природа договорів у сфері ІТ.....	318
ЯНА ЛУЦИК	
Використання інформаційних технологій у процесі дистанційного розірвання шлюбу.....	320
ЮЛІЯ ЛУЧКІВ	
Авторське право в епоху цифрових технологій.....	323
ЛУЇЗА МАРКОСЯН	
Соціальні гарантії фрілансерів: прогрес трудових відносин в інформаційній економіці	326
ВАЛЕНТИНА ОКСЕНТІЙ	
Роль інформаційної політики в умовах воєнного стану.....	328
АНДРІЙ ОРЛОВСЬКИЙ	
Дискрицейні повноваження судів: властивості та межі.....	330
АННА ПАВЛЮК	
Захист пресоціальних даних військовослужбовців	332

ЯРОСЛАВ ПОЛЬОВИЙ	
Цифрові технології в процесі усиновлення дітей в умовах воєнного стану	335
ІВАННА САЙКО	
Особливості трудового договору з нефіксованим робочим часом	338
МАРИНА САНЧУК	
Правова природа криптовалюти як об'єкту цивільно-правового регулювання	340
МАКСИМ СУХОВЕРСЬКИЙ	
Європейська модель недержавного пенсійного забезпечення	343
МАКСИМ ТИРША	
Цифровізація соціальної сфери	346
АРТЕМ ТИФАНЮК	
Соціально-правовий аспект захисту біженців в Україні.....	348
АЛІНА ТРУБЧАНИНОВА	
Особливості вибору систем оподаткування учасникам відносин у сфері електронної комерції	351
ШАРКО А. М.	
Захист дітей в умовах воєнного конфлікту в Україні	354
ОЛЕКСАНДР ШЕВЧУК	
Штучний інтелект у контексті цивільно-правового регулювання: проблемні аспекти та перспективи.....	356

Альона Бурка

д.ф., доцентка кафедри приватного права.

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(м. Чернівці, Україна)

a.burka@chnu.edu.ua

ORCID <https://orcid.org/0000-0001-8038-2958>

Микола Боднарук

д. ю.н., проф., професор кафедри приватного права.

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(м. Чернівці, Україна)

m.bodnaruk@chnu.edu.ua

ORCID <https://orcid.org/0000-0001-7386-465X>

ЕЛЕКТРОННИЙ ДОКУМЕНТООБІГ У ТРУДОВИХ ВІДНОСИНАХ

Збільшення документообігу у сфері трудових відносин, постійне удосконалення інформаційних технологій призводять до стрімкого розвитку електронного документообігу, оновлення інструментів та методів керування ним. Новий етап в системі електронного документообігу в Україні розпочався в період дії карантинних обмежень, а з початком воєнного стану його важливість та значимість зростає в рази. Нині електронна форма документів насамперед забезпечує вищий рівень їх (документів) схоронності та зручності під час ведення діловодства.

Загалом же основними перевагами електронного документообігу є: економія грошових, часових і просторових ресурсів, зростання гнучкості, мобільності як працівників, так і роботодавців; підвищення продуктивності праці; можливість віддаленого доступу та обробки документів за допомогою технологій штучного інтелекту, що дозволяють шукати помилки, використовувати реєстри відкритих і офіційних даних.

В Україні загальні засади електронного документообігу визначені у Законі України «Про електронні документи та електронний документообіг», Законі України «Про електронні довірчі послуги», Законі України «Про обов'язковий примірник документів», постанові Кабінету Міністрів «Деякі питання документування управлінської діяльності», Законі України «Про Національну програму інформатизації», Законі України «Про електронні комунікації», Законі України «Про Національну систему конфіденційного зв'язку», Законі України «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах», наказі Міністерства юстиції України «Про затвердження Порядку роботи з електронними документами у діловодстві та їх підготовки до передавання на архівне зберігання», Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», постановою Кабінету Міністрів України «Про реалізацію експериментального проекту щодо взаємного визнання електронних довірчих послуг між Україною та Європейським Союзом» тощо.

Що ж стосується нормативного регулювання електронного документообігу у сфері трудових відносин, то насамперед необхідно зазначити постанову Кабінету Міністрів України від 11 грудня 2019 року № 1042, якою затверджено Порядок фіксації доведення інформації або документів до відома державного службовця шляхом використання засобів телекомунікаційного зв'язку. Дещо пізніше, у лютому 2021 року набув чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення правового регулювання дистанційної, надомної роботи та роботи із застосуванням гнучкого режиму робочого часу», яким було внесено ряд змін до Кодексу Законів про працю України, а саме: 1) частиною 3 статті 29 закріплено право «ознайомлення працівників з наказами (роз-

порядженнями), повідомленнями, іншими документами роботодавця з використанням визначених у трудовому договорі засобів електронних комунікаційних мереж...»; 2) частиною 10 статті 153 передбачено можливість проведення інструктажу (навчання) дистанційно, з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема шляхом відеозв'язку. Положеннями відповідного змісту також була доповнена і стаття 13 Закону України «Про охорону праці» (частина 5) [1].

Згодом у типових формах трудових договорів про надомну та дистанційну роботу, затверджених наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 05 травня 2021 року №913-21, також було передбачено право ознайомлення працівника з наказами (розпорядженнями), повідомленнями, дорученнями, завданнями та іншими документами роботодавця, здійснення комунікації та взаємодії між сторонами за допомогою електронних засобів комунікації [2].

З 04 червня 2021 року в Україні на підставі наказу Міністерства охорони здоров'я України від 01 червня 2021 року №1066 запроваджено модель формування та видачі електронних листків непрацездатності. Порядок організації ведення Електронного реєстру листків непрацездатності та надання інформації з нього затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 року № 328.

Першочергово повний перехід усіх медичних закладів країни на формування медичних висновків про тимчасову непрацездатність в електронній формі мав відбутися з 1 вересня 2021 року, потім з 01 травня 2022 року, а згодом з 01 січня 2023 року. Проте відповідно до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 27 грудня 2022 року № 2360, який набув чинності з 18 січня 2023 року, паперові листки непрацездатності все ще можуть використовуватися на весь час воєнного стану та протягом 3-х місяців з дня його припинення або скасування.

10 червня 2021 року вступив в силу Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обліку трудової діяльності працівника в електронній формі», яким офіційно введено в дію електронні трудові книжки. А дещо раніше було прийнято постанову Кабінету Міністрів України «Про запровадження обліку трудової діяльності працівника, фізичної особи – підприємця, фізичної особи, яка забезпечує себе роботою самостійно, в електронній формі» від 27 листопада 2019 року № 1084.

Кабінет Міністрів України та органи влади повинні були до 10 червня 2021 року внести зміни до підзаконних актів, зокрема таких як: постанови Кабінету Міністрів України «Про трудові книжки працівників» від 27 квітня 1993 року № 301, наказу Міністерства статистики України «Про затвердження типових форм первинного обліку особового складу» від 27 жовтня 1995 року № 277, наказу Міністерства праці України, Міністерства юстиції України, Міністерства соціального захисту населення України «Про затвердження Інструкції про порядок ведення трудових книжок працівників» від 29 липня 1993 року №58 тощо, але до цього часу зміни внесені так і не були, що призводить до певних правових колізій.

24 березня 2022 року набув чинності Закон України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану». Стаття 7 цього Закону передбачає, що «у період дії воєнного стану порядок організації діловодства з питань трудових відносин, оформлення і ведення трудових книжок та архівного зберігання відповідних документів у районах активних бойових дій визначається роботодавцем самостійно» [3].

Згодом на підставі Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації трудових відносин» від 01 липня 2022 року № 2352-IX статтю 7 було доповнено частиною 2, відповідно до якої «сторони трудового договору (на період дії воєнного стану) можуть домовитися про альтернативні способи створення, пересилання і зберігання наказів (розпоряджень) роботодавця, повідомлень та інших документів з питань трудових відносин» [4].

На підставі наказу Міністерства юстиції України від 14 жовтня 2022 року № 4527/5 було внесено зміни до наказу Міністерства Юстиції України 11 листопада 2014 року №1886/5 «Про затвердження Порядку роботи з електронними документами у діловодстві та їх підготовки до передавання на архівне зберігання». А саме: 1) документи тимчасового зберігання тепер можуть бути підписані не тільки за допомогою кваліфікованого електронного підпису (КЕП), а й удосконаленим та іншим видом електронного підпису, про який сторони домовляться; 2) було прибрано вимогу, що створення документів з кадрових питань (особового складу) в електронній формі підприємства має бути погоджено з архівною установою; 3) встановлено, що створення в установах документів тимчасового зберігання (до 10 років включно) у паперовій формі не є обов'язковим, мова йде про заяви про надання відпусток, графіки відпусток; документи (звіти, відомості, доповідні записки, баланс робочого часу, листи) про облік робочого часу тощо [5].

Враховуючи все вище зазначене, можна стверджувати, що електронний документообіг у трудових відносинах – це вимога, необхідність сьогодення та наслідок постійного розвитку інформаційних технологій, їх щоденного використання у буденному житті. Аналіз ряду нормативних актів дає можливість зробити висновок про існуючу позитивну динаміку впровадження та розвитку законодавчого регулювання електронного документообігу, проте станом на сьогодні цей розвиток характеризується ще неструктурованістю й безліччю наявних прогалин, що потребують усунення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення правового регулювання дистанційної, надомної роботи та роботи із застосуванням гнучкого режиму робочого часу : Закон України від 04.02.2021 р. № 1213-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1213-20#Text> (дата звернення: 13.10.2023).

2. Про затвердження типових форм трудових договорів про надомну та дистанційну роботу: наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 05.05.2021 р. № 913-21. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0886-21#Text> (дата звернення: 17.10.2023).

3. Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану : Закон України від 15.03.2022 р. № 2136-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-20#Text> (дата звернення: 16.10.2023).

4. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації трудових відносин : Закон України від 01.07.2022 р. № 2352-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2352-20#Text> (дата звернення: 23.10.2023).

5. Про затвердження Змін до Порядку роботи з електронними документами у діловодстві та їх підготовки до передавання на архівне зберігання : наказ Міністерства юстиції України від 14.10.2022 р. № 4527/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1252-22#Text> (дата звернення: 26.10.2023).

Наукове видання

**ПРАВОВІ ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ:
ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
НА ПРИВАТНОПРАВОВІ
І ПУБЛІЧНО-ПРАВОВІ ВІДНОСИНИ**

Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції

*24 листопада 2023 року
м. Чернівці*

Комп'ютерна верстка
Технічна редакторка

Осадчук Т. В.
Віщак Ю. С.

Контакти:

*Кафедра приватного права
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Адреса: 58000, м. Чернівці, вул. Університетська, 19
Тел. +38 (0372) 58-47-58
Електронна адреса: privatelawdep@chnu.edu.ua*

Підписано до друку 15.12.2023. Формат 60x84/16.
Електронне видання. Умов.-друк. арк. 19,7.
Обл.-вид. арк. 21,2. Зам. 3-016.

Видавництво та друкарня Чернівецького національного університету.
58012, Чернівці, вул. Коцюбинського, 2.
e-mail: ruta@chnu.edu.ua тел. (0372) 58-48-30

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 891 від 08.04.2002.

ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

CHERNIVTSI
LAW SCHOOL

UNIWERSYTET
w BIAŁYMSTOKU

Universitatea OVIDIUS din Constanța

umb
UNIVERZITA
MATEJA BELA
V BANSKEJ BYSTRICI

THE JOHN PAUL II
CATHOLIC
UNIVERSITY
OF LUBLIN | **KUL** 1918

FACULTY OF LAW,
CANON LAW AND
ADMINISTRATION

